

JUDr. Ing. Jiří Nováček
náměstek ministra pro veřejné
investování, ekonomiku a správu

Poslední významnou novelizací zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, byla tzv. transparentní novela č. 55/2012 Sb., která 01.04.2012 přinesla celou řadu nových povinností zadavatelům s ohledem na co nejširší uveřejňování, odůvodňování a dokumentování jednotlivých kroků. Ustanovení transparentní novely se ukázala jako přínosná, veřejné zakázky se staly veřejnými, na druhou stranu zpřísnění pravidel znamenalo komplikace v některých zadávacích řízeních. MMR z toho důvodu představilo malou tzv. technickou novelizaci, která dopadá právě na nejožehavější otázky veřejného zadávání.

10. října 2013 schválil senát podle předlohy MMR ČR a ve znění pozměňovacích návrhů senátorů tzv. zákonné opatření, které novelizuje zákon o veřejných zakázkách. Tato změna byla připravována již od jara roku 2013, ale s ohledem na objektivní okolnosti, zejména rozpuštění Poslanecké sněmovny, nebylo původní projednání dokončeno. Technická novela je výsledkem široké diskuse mezi zadavateli, dodavateli a zástupci odborných organizací v oblasti veřejných zakázek. Stalo se tak v podobě, která je zcela v souladu s textem zákona, který vzešel z mezirezortního připomínkového řízení a byl akceptován komisemi legislativní rady vlády. Na jednání vlády nebyly do návrhu zákona vneseny žádné zásadní změny.

Znění novely po přijetí senátem představuje kompromisní způsob vypořádání jednotlivých připomínek vzešlých z mezirezortního připomínkového řízení. Novela je účinná od 01.01.2014, podepsal ji prezident republiky, vyšla ve Sbírce zákonů a byla schválena na první ustavující schůzi nové Poslanecké sněmovny PČR.

Nová úprava neznamená návrat stavu veřejného zadávání do minulosti. Cílem novely není žádný zvrat a novela také zcela zachovává všechna zásadní protikorupční opatření, která byla přijata v předchozí transparentní novele. Smyslem byla zejména úprava těch ustanovení, která v rámci stávající praxe znamenala komplikace, tedy např. v oblasti limitů a vyřešení situací, kdy zadavatel není schopen získat dodavatele v případě, že se do zadávacího řízení přihlásí pouze jeden uchazeč.

Dne 10.10.2013 bylo 353. usnesením Senátu schváleno, ve znění pozměňovacích návrhu, zákonné opatření senátu, které novelizuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“). Zákonné opatření senátu bylo následně podepsáno prezidentem ČR.

Poslanecká sněmovna vyslovila dne 26.11.2013 s předmětným zákonným opatřením souhlas.

Zákonné opatření senátu je velice výjimečně užívaným institutem a proto bylo nutné, aby Poslanecká sněmovna ČR již na ustavující schůzi s tímto zákonným opatřením vyslovila souhlas, v opačném případě by pak zákonným opatřením přijaté změny pozbyvaly další platnosti.

Zákonné opatření senátu vstoupí v účinnost dne 1. 1. 2014.

Pro jednodušší orientaci v provedených změnách nabízíme podrobný přehled změn, které novela přináší:

Zásadní změny:

Zvýšení současných limitů pro povinný postup podle ZVZ

V současné době musí být v režimu ZVZ zadávány veřejné zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota činí 3 000 000,- Kč a více a veřejné zakázky na dodávky a služby, jejichž předpokládaná hodnota činí 1 000 000,- Kč a více, návrh předložený vládou tento limit zachovával. Na základě přijetí pozměňovacího návrhu předloženého senátorem Pavlem Eybertem byly předmětné limity zvýšeny a navráceny do stavu před 1. 4. 2012, tedy na 6 000 000,- Kč v případě veřejných zakázek na stavební práce a 2 000 000,- Kč v případě veřejných zakázek na dodávky a na služby.

Zavedení nového mechanismu, který umožní pokračování v opakovaném zadávacím řízení i v případě, že byla doručena nebo k hodnocení zbyla pouze jedna nabídka.

Byl přijat nový mechanismus, který, za splnění daných podmínek, umožní i v případě, že bude opakovaně doručena pouze jedna nabídka, v zadávacím řízení pokračovat a zadat veřejnou zakázku. Tento postup je možný pouze za kumulativního splnění následujících podmínek - zadavatel je povinen ve formuláři pro oznámení nové zakázky se stejným předmětem označit prostřednictvím identifikačního čísla předchozí zrušené zadávací řízení (tato řízení pak budou snadno identifikovatelná, což může aktivovat kontrolní mechanismy) a dále v novém oznámení vymezí změny, které oproti předchozímu zrušenému zadávacímu řízení učinil v zadávacích podmínkách (zadavatel musí vymezit všechny změny).

Ve vládním návrhu byla navíc stanovena podmínka, že zadávací podmínky nového řízení nesmějí být změněny takovým způsobem, že by zúžily okruh potenciálních dodavatelů. Tento bod byl však na základě pozměňovacích návrhů výborů senátu odstraněn. K tomuto je nutno podotknout, že daná podmínka stále platí, neboť není-li tato podmínka splněna, nelze chování zadavatele považovat za efektivní a hospodárné.

Situace, kdy je na veřejnou zakázku doručena pouze jedna nabídka či zbude jen jedna nabídka k hodnocení, je i nadále považována za situaci nestandardní, MMR tak nepovažovalo za vhodné úplné vypuštění povinnosti rušit zadávací řízení v případě jedné nabídky a prosazovalo zavedení výše uvedeného mechanismu.

I v případě zadávacího řízení zrušeného z důvodu doručení jedné nabídky se uplatní pravidla uvedená v § 155 odst. 1 ZVZ, zadavatel je tedy povinen doručenou nabídku archivovat po dobu 10 let od zrušení zadávacího řízení.

Zrušení institutu osoby se zvláštní způsobilostí

Novela ruší institut osob se zvláštní způsobilostí. Tato osoba se měla od 1. 1. 2014 vyjadřovat k zadávacím podmínkám nadlimitních veřejných zakázek ještě před zahájením zadávacího řízení a měla být dále také členem hodnotící komise u nadlimitních veřejných zakázek. V souvislosti se zrušením institutu osoby se zvláštní způsobilostí ruší novela i příslušná ustanovení týkající se vzdělávacího programu pro tyto osoby.

Další významné změny:

Zrušení povinného vyjádření k zadávacím podmínkám osobou s odbornou způsobilostí

Zrušení povinnosti, aby se od 1. 1. 2014 k zadávacím podmínkám nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce před zahájením zadávacího řízení vyjádřila osoba s odbornou způsobilostí, tedy autorizovaný architekt, autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik. Tato změna byla přijata na základě pozměňovacího návrhu senátora Jaroslava Kubery.

Povinnost, aby výše zmíněná osoba byla členem hodnotící komise nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce, a to s účinností od 1. 1. 2014, není zákonným opatřením senátu dotčena.

Změna ustanovení § 59 odst. 4 ZVZ poslední věta – dodatečné prokazování kvalifikace.

Z účinného znění ZVZ vyplývá, že skutečnosti rozhodné pro splnění kvalifikace musí nastat ve lhůtě pro podání nabídek. Toto ustanovení tak v praxi významně komplikuje možnost dodatečného prokázání kvalifikace a to především ve vztahu k výpisu z rejstříku trestů. Novela tak umožní, aby (bude-li kvalifikace prokazována v souladu s ustanovením § 59 ZVZ dodatečně) mohly skutečnosti rozhodné pro splnění kvalifikace nastat i po uplynutí lhůty pro podání nabídek.

„Elektronizace řízení před ÚOHS“

V ustanovení § 114 ZVZ došlo k vložení nových odstavců 8 a 9 - zadavatelé jsou nově povinni zasílat ÚOHS také elektronickou podobou zadávací dokumentace a dodatečných informací. A dále je zaveden nový správní delikt spojený s nesplněním předmětné povinnosti včetně stanovení výše pokuty.

Zrušení povinnosti uveřejňovat předběžné oznámení u opakovaných zadávacích řízení

Návrhem je dále rozšiřován okruh situací, kdy není nutné uveřejnit předběžné oznámení v případě zrušení zadávacího řízení. Nové

předběžné oznámení nebude nutné uveřejňovat v případě, že bylo předchozí zadávací řízení zrušeno z jakéhokoli důvodu uvedeného v ustanovení § 84 ZVZ. Důvod pro tuto změnu spočívá v tom, že je-li předběžné oznámení již jednou uveřejněno, je široká veřejnost dostatečně informována o úmyslu zadavatele zahájit zadávací řízení, je tím tedy dostatečně podpořena zásada transparentnosti a není nutné tento úmysl sdělovat opakovaně, ať už byla veřejná zakázka zrušena z jakéhokoli důvodu uvedeného v ustanovení § 84 ZVZ.

Další změny:

- >>> Zrušení zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, který by stanovil seznam komodit, které by bylo nutné povinně zadávat za použití elektronické aukce.
- >>> Úprava § 48 odst. 1 ZVZ – uložena povinnost uveřejnit textovou část zadávací dokumentace, v případě zadávání zakázek v užším řízení či jednacím řízení s uveřejněním, až spolu s odesláním výzvy k podání nabídek. Tato povinnost tedy není, v případě uvedených řízení vázána na okamžik zahájení řízení.
- >>> Vypuštění ustanovení § 71 odst. 5 ZVZ, které se s ohledem na to, že obálky je nutné otvírat ihned, stalo ustanovením obsoletním, tedy reálně nevyužitelným.
- >>> Odložení povinného členství osoby vedené v seznamu hodnotitelů v hodnotící komisi významné veřejné zakázky a to z 1. 1. 2014 na 1. 1. 2015.
- >>> Úprava § 74a odst. 6 ZVZ – upraveno zákonné zmocnění k vydání podzákoného právního předpisu, a to ve vztahu k zapísování do seznamu hodnotitelů.
- >>> Odložení povinného předkládání oponentních posudků vládě v případě zadávání významné veřejné zakázky, a to z 1. 1. 2014 na 1. 1. 2015.
- >>> Úprava § 80 odst. 3 ZVZ – uložena povinnost umožnit do uzavření smlouvy všem uchazečům, jejichž nabídky byly předmětem posouzení (tedy nikoli pouze hodnocení), na jejich žádost nahlédnout do zprávy o posouzení a hodnocení nabídek a porýdit si z ní výpisy, kopie nebo její opisy.
- >>> Úprava § 114 odst. 6 ZVZ – na základě pozměňovacího návrhu senátu byla lhůta, ve které je zadavatel povinen odeslat ÚOHS své vyjádření k obdrženému návrhu, prodloužena na 10 kalendářních dnů.
- >>> Úprava § 114 odst. 7 ZVZ – nově je začátek běhu lhůty pro vydání rozhodnutí podmíněn doručením jak vyjádření k návrhu, tak dokumentace o veřejné zakázce nebo soutěži o návrh, popřípadě kopie smlouvy na veřejnou zakázku. Zároveň je však také stanoveno, že lhůta pro vydání rozhodnutí nezačne běžet dříve, než současně dojde k odstranění nedostatků návrhu, složení kauce podle § 115 a poskytnutí jistoty, pokud tato povinnost vznikla.
- >>> Nový § 117b ZVZ – nové ustanovení ruší možnost nahlížení do nabídek uchazečů, které jsou součástí spisu tak, aby na základě zpřístupněných informací nedocházelo k znevýhodňování dotčených uchazečů oproti konkurenci.
- >>> Výslovné vyjmutí povinnosti uveřejnit na profilu zadavatele smlouvy na plnění veřejných zakázek zadanych na základě rámcové smlouvy nebo v dynamickém nákupním systému, jejichž cena nepřesáhne 500 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.

Důležité internetové adresy

Ministerstvo pro místní rozvoj
www.mmr.cz

Informační systém o veřejných zakázkách
www.isvz.cz

Portál o veřejných zakázkách a koncesích
www.portal-vz.cz

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
www.compet.cz

Informační systém pro evropské veřejné zakázky
http://simap.europa.eu/index_cs.htm

Úřad pro úřední tisky Evropských společenství
<http://publications.europa.eu>

TED - Tenders Electronic Daily - Dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie
<http://ted.europa.eu>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Úsek veřejného investování
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111
Fax: +420 224 861 333
www.mmr.cz

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Novela zákona o veřejných zakázkách

Zákonné opatření senátu č. 341/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Rozvoj ve všech oblastech